

mi darili ali *pisanko*. Zajec nastopa kot obdaro- vavec, podobno kot v adventnem času Miklavž, Božiček in med božičem in novim letom dedek Mraz. Je zelo star, indoevropski simbol, značilna lunarna žival, simbol plodnosti in znamenje ponovnega rojstva. Povezan je s številnimi starimi miti; eden od njih pravi, da je zajec znesel (velikonočno) pomladno jajce.

Najbolj slovesno dejanje med velikonočnimi šegami so VSTAJENJSKE PROCESIJE, ki jih danes prirejajo na velikonočno soboto zvečer ali na velikonočno nedeljo zjutraj. Dogodek spremljata praznično zvonjenje s pritrkavanjem in streljanje z možnarji, ki ga v manjših krajih izvajajo tudi med blagoslovom velikonočnih jedi.

Velika noč je še vedno praznik za IZRAŽANJE DOBRIH ŽELJA IN VOŠČIL, povezanih z veseljem ob vstajenju Kristusa. Na tem področju sta velike spremembe prinesla računalniška tehnologija in medmrežje. Še vse do začetka 90. let 20. stoletja je bila razširjena izmenjava velikonočnih voščilnic v pisni obliki. Računalniki in medmrežje pa so postregli s kopicami že izdelanih voščil in želja, skupaj z njihovo likovno podobo. Torej postaja ta komunikacija avtomatična in pogosto popolnoma brez osebne človeške note.

Med večje neumnosti sodobnega časa spada ponudba že pobarvanih ali kako drugače okrašenih jajc (pirhov) v trgovinah in na trgih. Zadnja leta med njimi opažamo celo taka, ki so poslikana z industrijskimi barvami za kovine (!).

Velika noč omogoča ljudem veliko ustvarjalnosti in zabave, povezane s kulturno dediščino tega praznika. Tu so številne VELIKONOČNE IGRE IN TEKMOWANJA S PIRHI, a pri tem se ne bi smeli prepuščati agresivnosti trgovine, ki nam tudi na tem področju iz leta v leto ponuja več narejenega oz. že 'izdelanega' praznovanja. Ob tem je zanimivo, da so zadnja leta med mladino

spet priljubljena tekmovanja s pirhi (npr. *sekanje* – metanje kovanca v pih, *valičanje* ali *turčanje* – kotaljenje pirha idr.), in to ne le v vaseh. V nekaterih mestih so mladi spet začeli izdelovati velikonočne butare v okviru ustvarjalnih delavnic.

Velikonočni ponedeljek je v preteklosti veljal za dan obiskov. Moški so se pogosto izgovarjali, da gredo v Emavs, tj. v neznano, in so se na različne načine poveselili. V navezavi na to tradicijo se vsako leto zberejo na **Kaninu** na najbolj množično obiskani tekmi starosvetnih smučarjev v Sloveniji ali VELIKONOČNEM EMAVSU in predstavijo različna obdobja v razvoju smučarske kulture in tehnik smučanja. Prvo tako srečanje so pripravili leta 1993. Na srečanju in tekmovanju se zbere čez 100 starodobnih smučarjev in smučark, ki imajo več kot 25 let staro smučarsko opremo. Strokovna komisija ocenjuje starost smuči, skladnost smuči z oblačili smučarjev, načine smučanja in seveda čas. Temeljna sestavina srečanja je družabnost, kar je tudi značilno za velikonočni ponedeljek.

Velika noč pravoslavnih

Osrednja velikonočna slovesnost pravoslavnih vernikov v Sloveniji je v ljubljanski pravoslavni cerkvi in pred njo. Po bogoslužju se navzoči zbirajo pred cerkvijo s prižganimi svečami in ob pokanju petard. Dejstvo, da pravoslavni ne praznujejo velike noči na isti dan kot katoliki, lahko povzroči težave. Na spletnem portalu 16. aprila 2009 zasledimo upravičeno negotovanje pravoslavne vernice:

»Danes sem šla v interšpar in sem iskala barve za barvati jajca za našo sedaj v nedeljo veliko noč ... Sramota! Lahko bi počakali vsaj do konec tedna, tudi trgovka se je strinjala z mano ... Pa saj Slovenija VE, da pravoslavni imajo veliko noč ...